

Konkurrensverkets ställningstagande om när en köpare anses ha betalat inom 30 dagar – otillbörliga handelsmetoder

Sammanfattning

1. Förbudet mot sena betalningar i 5 § första stycket 1 lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter (LOH) innebär att betalningen senast under dag 30 ska vara leverantören eller den leverantören anvisar tillhanda.

Bakgrund

2. Konkurrensverket har fått frågor kring hur 5 § första stycket 1 LOH ska förstås; innebär regeln ett krav på att leverantören ska ha mottagit betalning senast dag 30 efter den tidpunkt som anges i 6 eller 7 § LOH, eller är det tillräckligt att köparen har lämnat ett betalningsuppdrag till en betalningsförmedlare vid denna tidpunkt? Frågan har bland annat ställts mot bakgrund av att det kan förekomma extra överföringsdagar i samband med vissa transaktioner, särskilt vad gäller internationella betalningar.
3. Varken LOH, dess förarbeten eller UTP-direktivet¹ klargör hur bestämmelsen ska förstås i detta hänseende. Mot denna bakgrund finns det anledning för Konkurrensverket att klargöra sin bedömning genom ett ställningstagande. För Konkurrensverkets bedömning av förbudet för de fall då en betalningsperiod löper ut på en lördag, söndag eller annan helgdag, se ställningstagande 2023:2.

Frågeställning

4. Medför 5 § första stycket 1 LOH ett krav på att leverantören ska ha erhållit betalning senast betalningsperiodens sista dag eller är det tillräckligt att köparen har lämnat ett bindande betalningsuppdrag till en betalningsförmedlare den dagen?

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/633 av den 17 april 2019 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan.

Rättslig reglering m.m.

5. Av 5 § första stycket 1 LOH följer att det är förbjudet för en köpare att betala sin leverantör senare än 30 dagar efter den tidpunkt som anges i 6 eller 7 § LOH. Bestämmelsen genomför UTP-direktivets artikel 3.1 a. Förbudet motiveras i direktivets skäl med att sena betalningar påverkar leverantörers ekonomiska bärkraft negativt utan att ge någon kompenserande fördel. Bestämmelsen syftar till att skydda och stärka leverantörers likviditet.²

Konkurrensverkets bedömning

6. Av 5 § första stycket 1 LOH framgår inte uttryckligen om leverantören ska ha erhållit betalningen senast dag 30 eller om det är tillräckligt att köparen har påbörjat betalningen samma dag.
7. Ett argument för att lägga vikten vid omständigheter hänförliga till köparen, såsom dennes påbörjande av en betalning genom lämnande av betalningsuppdrag eller tidpunkten då det inte längre är möjligt att återkalla betalningen, är att samtliga de otillbörliga handelsmetoder som anges i lagen tar sikte på köparens ageranden.
8. Som framgår av förarbetena är emellertid ett av LOH:s huvudsakliga syften att förbättra leverantörers ekonomiska bärkraft. LOH:s maximala betalningsperiod om 30 dagar syftar till att förbättra leverantörernas likviditet. Lagen är en skyddslagstiftning för leverantörer av jordbruks- och livsmedelsprodukter. Det skulle inte vara ändamålsenligt om leverantörers rätt till tidsenlig betalning i praktiken villkorades av omständigheter hänförliga till köparen och köparens betalningsförmedlare. En leverantör kan inte styra över olika interna förhållanden hos köparens betalningsförmedlare som kan föranleda dröjsmål mellan köparens betalningsinstruktion och det att leverantören erhåller betalningen.
9. Enligt Konkurrensverket talar övervägande skäl för att den aktuella bestämmelsen ska förstås som att leverantören eller den leverantören anvisar i sitt ställe ska erhålla betalning senast dag 30. Konkurrensverkets tolkning av förbudet mot sena betalningar i 5 § första stycket 1 LOH innebär således att betalningen senast under dag 30 ska vara leverantören eller den leverantören anvisar tillhanda.

Ställningstagandets tillämpning

Detta ställningstagande tillämpas från och med den 1 mars 2023.

² Se direktivets skäl 17 och prop. 2020/21:134 s. 39.

Detta ställningstagande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit Joakim Palm.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Rikard Jermsten